

ПРИНЯТА

Решением педсовета МБДОУ
Байрякинский детский сад «Алсу»
Ютазинского муниципального района РТ
Протокол № 1 от 31.08.22

УТВЕРЖДЕНА

и введен в действие приказом
МБДОУ Байрякинский детский сад «Алсу»
Ютазинского муниципального района РТ
№ 36 от 1.08.22

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

Образовательная область: «Речевое развитие»

Вид организованной образовательной деятельности: Развитие речи.

Чтение художественной литературы.

Возрастная группа: 4-5 лет

Разработчики: Сабирзянова М. В.

2022-2023 учебный год

Оглавление

1. Пояснительная записка.	2
2. Психолого- педагогические условия реализации Программы.....	4
3. Планируемые результаты освоения Программы.....	4
4. Содержание программы.....	5
5. Учебно-методическое обеспечение реализации Программы.....	8

1.Пояснительная записка

«Речевое развитие включает владение речью как средством общения и культуры; обогащение активного словаря; развитие связной, грамматически правильной диалогической и монологической речи; развитие речевого творчества; развитие звуковой и интонационной культуры речи, фонематического слуха; знакомство с книжной культурой, детской литературой, понимание на слух текстов различных жанров детской литературы; формирование звуковой аналитико-синтетической активности как предпосылки обучения грамоте»

Рабочая программа по развитию детей средней группы (Далее - Программа) разработана в соответствии с Примерной общеобразовательной программой дошкольного образования «От рождения до школы», разработанной на основе Федерального государственного образовательного стандарта дошкольного образования (Приказ № 1155 от 17 октября 2013 года) и предназначенной для использования в дошкольных образовательных организациях для формирования основных образовательных программ (ООП ДО) и основной общеобразовательной программой детского сада «Родничок» , в соответствии с введенными в действие ФГОС ДО.

Рабочая программа определяет содержание и организацию образовательного процесса средней группы муниципального бюджетного дошкольного образовательного учреждения детского сада «Родничок»

Данная рабочая программа разработана в соответствии со следующими нормативными документами:

- Федеральный закон «Об образовании в Российской Федерации» от 29.12.2012 года № 273 - ФЗ
- Приказ Минобрнауки РФ от 30.08.2013г. № 1014 « Об утверждении Порядка организации и осуществления образовательной деятельности по основным общеобразовательным программам – образовательным программам дошкольного образования»
- СанПин 2.4.1.3049-13 «Санитарно-эпидемиологические требования к устройству, содержанию и организации режима работы дошкольных образовательных организаций»
- Приказ Минобрнауки РФ от 17.10.2013г. № 1155 «Об утверждении Федерального Государственного Образовательного Стандарта Дошкольного Образования» (ФГОС ДО).
- Устав ДОУ.
- Образовательная программа ДОУ.

Цели и задачи программы

Развитие речи. Развитие свободного общения с взрослыми и детьми, овладение конструктивными способами и средствами взаимодействия с окружающими.

Развитие всех компонентов устной речи детей: грамматического строя речи, связной речи — диалогической и монологической форм; формирование словаря, воспитание звуковой культуры речи.

Практическое овладение воспитанниками нормами речи.

Художественная литература. Воспитание интереса и любви к чтению; развитие литературной речи.

Воспитание желания и умения слушать художественные произведения, следить за развитием действия.

Срок реализации программы: Программа разработана на 1 год и реализуется в 2022-2023 учебном году

Возрастные, психологические и индивидуальные особенности воспитанников: см. Примерную общеобразовательную программу дошкольного образования «От рождения до школы», стр.244-246

Основные принципы работы:

При построении рабочей программы учитываются следующие принципы:

- 1) соответствует принципу развивающего образования, целью которого является развитие ребенка;
- 2) сочетает принципы научной обоснованности и практической применимости (содержание рабочей программы должно соответствовать основным положениям возрастной психологии и дошкольной педагогики);
- 3) отвечает критериям полноты, необходимости и достаточности (позволять решать поставленные цели и задачи только на необходимом и достаточном материале, максимально приближаться к разумному «минимуму»);
- 4) обеспечивает единство воспитательных, развивающих и обучающих целей и задач процесса образования детей дошкольного возраста, в процессе реализации которых формируются такие знания, умения и навыки, которые имеют непосредственное отношение к развитию детей дошкольного возраста; строится с учетом принципа интеграции образовательных областей в соответствии с возрастными возможностями и особенностями воспитанников, спецификой и возможностями образовательных областей;
- 5) основывается на комплексно - тематическом принципе построения образовательного процесса;
- 6) предусматривает решение программных образовательных задач в совместной деятельности взрослого и детей и самостоятельной деятельности детей не только в рамках непосредственно образовательной деятельности, но и при проведении режимных моментов в соответствии со спецификой дошкольного образования;
- 7) предполагает построение образовательного процесса на адекватных возрасту формах работы с детьми. Основной формой работы с детьми дошкольного возраста и ведущим видом деятельности для них является игра;
- 8) обеспечивает осуществление образовательного процесса в двух основных организационных моделях, включающих: совместную деятельность взрослого и детей, самостоятельную деятельность детей;
- 9) учитывает гендерную специфику развития детей дошкольного возраста;

10) направлена на взаимодействие с семьей в целях осуществления полноценного развития ребенка, создания равных условий образования детей дошкольного возраста независимо от материального достатка семьи, места проживания, языковой и культурной среды, этнической принадлежности.

2. Психолого- педагогические условия реализации Программы

Для успешной реализации Программы должны быть обеспечены следующие психолого –педагогические условия, которые гарантируют охрану и укрепление физического и психического здоровья детей, обеспечивает их эмоциональное благополучие:

- 1. Уважительное отношение к человеческому достоинству детей, формирование и поддержка их положительной самооценки, уверенности в собственных возможностях и способностях
- 2. Использование в образовательной деятельности форм и методов работы с детьми, соответствующих возрастным и индивидуальным особенностям
- 3. Построение образовательной деятельности на основе взаимодействия взрослых с детьми, ориентированного на интересы и возможности каждого ребенка и учитывающего социальную ситуацию его развития
- 4. Поддержка взрослыми положительного, доброжелательного отношения детей друг к другу и взаимодействия детей с друг другом в разных видах деятельности
- 5. Поддержка инициативы и самостоятельности детей в специфических для них видах деятельности
- 6. Возможность выбора детьми материалов, видов активности, участников совместной деятельности и общения
- 7. Защита детей от всех форм физического и психического насилия
- 8. Поддержка родителей (законных представителей) в воспитании детей, охране и укреплении здоровья, вовлечение семей в непосредственно образовательную деятельность

3. Планируемые результаты освоения Программы

Развивающая речевая среда. Обсуждать с детьми информацию о предметах, явлениях, событиях, выходящих за пределы привычного им ближайшего окружения. Способствовать развитию любознательности. Помогать детям доброжелательно общаться со сверстниками, подсказывать, как можно порадовать друга, поздравить его, как спокойно высказать свое недовольство его поступком, как извиниться

Формирование словаря. Пополнять и активизировать словарь детей на основе углубления знаний о ближайшем окружении. Расширять представления о предметах, явлениях, событиях, не имевших места в их собственном опыте. Вводить в словарь детей существительные, обозначающие профессии; глаголы, характеризующие трудовые действия.

Звуковая культура речи. Закреплять правильное произношение гласных и согласных звуков, отрабатывать произношение свистящих, шипящих и сонорных (р, л) звуков. Развивать артикуляционный аппарат. Продолжать работу над дикцией: совершенствовать отчетливое произнесение слов и словосочетаний. Развивать фонематический слух: учить различать на слух и называть слова, начинающиеся на определенный звук. Совершенствовать интонационную выразительность речи.

Грамматический строй речи. Продолжать формировать у детей умение согласовывать слова в предложении, правильно использовать предлоги в речи; образовывать форму множественного числа существительных, обозначающих детенышей животных (по аналогии), употреблять эти существительные в именительном и винительном падежах.

Связная речь. Совершенствовать диалогическую речь: учить участвовать в беседе, понятно для слушателей отвечать на вопросы и задавать их. Учить детей рассказывать: описывать предмет, картину; упражнять в составлении рассказов по картине, созданной ребенком с использованием раздаточного дидактического материала. Упражнять детей в умении пересказывать наиболее выразительные и динамичные отрывки из сказок.

4.Содержание Программы ***СӨЙЛӨМ ҮСТЕРҮ (КОММУНИКАЦИЯ) ӨЛКӘСЕ (Ф.В.Хәзрәтова)***

Бүлекләр	Тема	Бурычлар
Белем бәйрәме 20.08.-10.09	Безнең уенчылар	1) балаларда предметларны тасвирлау, вак моториканы камилләштерү, исем, сыйфат кулланып гади жөмлөләр төзүгә өйрәтү, предметлар атамасы, аларның өлешләрән атау, нинди материалдан ясалыуы турында сөйләү хисабына сөйләмнән активлаштыру, “ш” авазын ныгыту; 2) балаларның кызыксынучанлыгын, игътибарын, хәтерен, фикерләвен үстерү; 3) балаларда уенчыларга карата сакчыл караш, үзара дустанә мөнәсәбәт тәрбияләү.
Көз 11.09.-30.09	“Песи балалары белән” дигән сюжетлы картина карау	1) балаларның көзгә үзгәрешләр турындагы белемнән ныгыту, сюжетлы картина персонажларын игътибар белән карау, эчтәлек буенча сорауларга җавап бирү, ижадилик элементларын күрсәтү осталыгын формалаштыру, пси һәм аның балалары исемнән сөйләмдә куллану, жәнлекләр гамәлен билгеләүче сүзләр хисабына сүзлек запасын киңәйтү һәм активлаштыру; 2) балаларның игътибарын, кабул итүләрен, хәтерен, сенсор сәләтләрен, уен кагыйдәләрен үтәү теләген үстерү; 3) псиләргә карата сакчыл мөнәсәбәт, кайгыртучанлык тәрбияләү.
Мин дөнъяның бер кешесе 01.10.-20.10	Гаилә	1) балаларда гаилә әгъзасы буларак үзләре турында күзаллаулар формалаштыру; кеше тормышында гаиләнең әһәмиятен күрсәтү; 2) үзләренең гаилә әгъзалары турында сөйләү осталыгын, кабул итүләрен, игътибарын, хәтерен үстерү; сөйләмнең грамматик төзелешен камилләштерү, сүзлекне ныгыту; 3) гаилә әгъзаларына карата хөрмәт, ярату, горурлык хисләре, ихтирам тәрбияләү.
Минем шәһәрәм, минем Ватаным 21.10.-04.11	Синәң куркынычсызлыгың синәң кулларда	1) балаларны куркынычсызлык кагыйдәләре белән таныштыру, тротуар, юлны аркылы чыгу урыны, машина юлы, куркынычсызлык каешы, регулятор кебек яңа сүзләр һәм сүзтәзмәләр хисабына сүзлекләрен киңәйтү; туган як, шәһәр турында, транспорт төрләре турындагы белемнән ныгыту, 2) балаларның кызыксынуын, игътибарын, хәтерен, фикерләвен үстерү; 3) балаларда дустанә мөнәсәбәт, ярдәмләшү хисе тәрбияләү.

Яна ел бэйрәме 15.11.-31.12	Кыш бабай турында хикәя төзү	1) тәрбияченең сүзле күрсәтмәләре (схема) буенча күмәк хикәя төзү күнекмәләре формалаштыру, балаларны тәрбияче һәм яшәтешләре белән ирекле аралашырга өйрәтүне дәвам итү; 2) игътибарны, фантазияне, сөйләмдә еш кулланыла торган исемнәрне, сыйфатларны, фигылләрне куллану, күмәк эшләү осталыгы үстерү; 3) яңа елга карата кызыксыну тәрбияләү.
	Әкияти жәңлекләрен кышкы мажаралары	1) тәрбияченең сүзле күрсәтмәләре (схема) буенча күмәк хикәя төзү осталыгын формалаштыру хайваннарны тасвирлаганда хаталарны табуда күнектерү; 2) игътибарны, конкрет-образлы фикерләүне, сөйләмне, күмәк эшләү осталыгын үстерү; 3) яңа елга карата кызыксыну, хайваннарга карата сакчыл мөнәсәбәт тәрбияләү.
	Чыршыкай - купшыкай	1) Яңа ел бэйрәме, чыршы турында күзаллаулар формалаштыруны дәвам итү. 2) сөйләмнең грамматик төзелешен камилләштерү, хикәя төзү осталыгын, кабул итүләрен, хәтерен, игътибарын, бармаклар моторикасын үстерү; 3) күтәренке кәеф атмосферасы тудыру.
Кыш 01.01-31.01	Ап-ак тунлы кыш	1) баларның кыш турындагы белемнәрен киңәйтү, танып белү һәм эзләнүгә омтылыш формалаштыру, “аста”, ”өстә”, “төбәндә” һәм эшчәнлектә кулланган башка фразалар, чагыштыру сыйфатлары хисабына сүзлекләрен активлаштыру, “у” авазын ныгыту; 2) балаларның игътибарын, хәтерен, фикерләвен, бәйләнешле сөйләмнәрен үстерү; 3) балаларда кызыксыну, бердәм эшләү хисләре тәрбияләү.
	Кыргый хайваннар	1) кыргый жәңлекләр турында күзаллаулар формалаштыруны дәвам итү; 2) сөйләмнең грамматик төзелешен камилләштерү; хикәя төзү осталыгын, игътибарын, кабул итүләрен үстерү; 3) кыргый хайваннарга карата кызыксыну уяту.
Ватанны саклаучылар көнө 01.02.-23.02	Хәрби һөнәрләр	1) балаларның хәрби һөнәрләр һәм аларның төрләре, танк турында белемнәрен формалаштыру, исем, сыйфат кулланып, гади жөмлөләр төзүгә өйрәтү; 2) балаларның кызыксынуын, игътибарын, хәтерен, хәрәкәтен, фикерләвен үстерү; 3) балаларда хәрби һөнәрләргә хөрмәт тәрбияләү.
	Очучылар	1) балаларны очкычның (самолетның) өлешләрен, зурлыгын, формасын аерырга һәм атарга өйрәтүне, исемнәрне сыйфатлар белән яраклаштыру күнекмәләре формалаштыруны, [у] сузык авазын әйтүдә күнектерүне дәвам итү; 2) балаларның нинди? кайда? кая? нәрсә? сорауларына тулы фразалар белән җавап бирү осталыгын, игътибарын, танып белүләрен, кызыксынуын үстерү; 3) төрле гаскәр төрләренә, очучы һөнәренә хөрмәт, патриотик хисләр тәрбияләү

	Иң яхшы эти (Йомгаклау чарасы)	1) сәнгать әсәрләре аша балаларның сөйләм культураны, татар халкының әдәби әсәрләрен белү теләге формалаштыру, сөйләм нормаларын үзләштерү; 2) татар жыр-биюләренә соклану, алар белән кызыксыну теләкләрен үстерү; 3) ана телендә аралашырга теләк уяту, үз гаилә, эти-әниен белән горурлану хисе тәрбияләү.
Сигезенче Март 24.02-08.03	Әниләр бәйрәме	1) балаларның әниләр бәйрәме турындагы мәгълүматларын киңәйтү, әниләр бурында тасвирлау хикәясә сөйләргә өйрәтү; 2) балаларның игътибарын, кабул итүләрен, хәтерләрен, фотография кулланып, эзлекле сөйләүләрен үстерү; 3) әниләргә мөхәббәт һәм аларга ярдәм итү теләге тәрбияләү.
	“Эт көчәкләре белән дигән картина буенчә хикәя төзү	1) сюжетлы картинаның персонажларын игътибар белән карау, эчтәлегә буенча сорауларга җавап бирү, тәрбиячә белән бергә сөйләү осталыгын формалаштыру, эчтәлекне сөйләгәндә ижадилык элементларын кулланырга ярдәм итү, сөйләмне сыйфатлар куллану хисабына баеп; 2) балаларның игътибарын, күрү хәтерен, тыңлау осталыгын, танып белүләрен, кызыксынуларын үстерү; 3) йорт хайваннарына карата кайгыртучанлык тәрбияләү.
Халык жәүһәрләре 09.03-20.03	Бияләй һәм перчатка	1) татар халкының кул эшләре белән таныштыру; тәрбиячә сөйләмен аңларга, сорауларга җавап бирергә өйрәтүгә дөвәм итү; 2) сенсор культураны, сүзлек байлыгын, сөйләмнең грамматик төзелешен үстерү; 3) халкыбызның кул эшләре белән кызыксыну, чисталык, пөхтәлек, тырышлык, киёмнәргә сакчыл караш тәрбияләү.
Яз 01.04-20.04	Аюның язгы мажаралары	1) балаларны исем, сыйфат кулланып гади жөмләр төзергә өйрәтү, язның төп билгеләрен ныгыту; бирелгән сүзләргә антонимнар сайлауны формалаштыру, балаларның сүзлек запасын киңәйтү; 2) балаларның кызыксынуын, игътибарын, хәтерен, фикерләвен үстерү; 3) балаларда табигатькә сакчыл караш, дустанә мөнәсәбәт тәрбияләү.
	Урман күлендә	1) балаларның [с], [з], [у], [ш] авазларын дөрес әйтүләрен ныгыту, [ж] авазының артикуляциясен исләренә төшерү, бу авазны сүзләрдә, фразаларда әйтүдә күнектәрү, язның төп билгеләре, айлары, табигать күренешләре турындагы белемнәрен ныгыту; балаларның сүзлек запасын киңәйтү; 2) балаларның кызыксынуын, ишетү игътибарын, хәтерен, логик фикерләвен, вак моторикасын үстерү; 3) балаларда табигатькә сакчыл караш, дустанә мөнәсәбәт тәрбияләү.
Жиңү Бәйрәме 21.04-09.05	Транспорт	1) балаларны транспорт төрләре белән таныштыруны дөвәм итү, төренә карап, аларны классификацияләргә, бер транспорт төре турында тасвирлау хикәясә төзергә өйрәтү, Жиңү көне уңаеннан транспорт турындагы күзаллауларын формалаштыруны дөвәм итү; 2) балаларның диалогик сөйләмен, конкрет-образлы фикерләвен, классификацияләү осталыгын,

		игътибарын, кызыксынуун, сүзлек запасын үстерү; 3) ветераннарга карата хөрмэт, горурлану хислэре һәм коллективта эшләү теләге уяту, уңай атмосфера тудыру.
Жэй 10.05-31.05	Бөжәкләр	1) балаларның бөжәкләр турындагы күзаллауларын формалаштыруны дәвам итү; 2) сөйләмнең грамматик төзелешен камилләштерү, сүзлеккә киңәйтү, кызыксынуун, төсләрне аера белү осталыгын үстерү; 3) бөжәкләргә карата сакчыл караш тәрбияләү.
	Чәчәклә жэй	1) жэй ел фасылына хас билгеләр белән таныштыруны дәвам итү; 2) сөйләмнең грамматик төзелешен формалаштыру, предметлы картиналар буенча “Жэй” темасына хикәя төзү осталыгын үстерү; 3) тырышып шөгыйльәнү теләге тәрбияләү.

5. Учебно-методическое обеспечение реализации Программы

1. Хазратова Ф.В. «Туган телдә сөйләшәбез» методическое пособие.
2. З. Закирова К.В. «Балачак аланы» хрестоматия.
3. Зиннурова Ф.М. «Үз илемдә, үз телемдә» методическое пособие.
4. Зарипова З.М. “Үстерешле уеннар”
5. Камаева Р.З. “Дөрөс сөйләшик”
6. Муртазина “Л.Р. Балачак – уйнап көлөп үсәр чак”
7. Закирова К.В. «На поляне детства»
8. Хрестоматия для чтения детям в детском саду и дома
9. М.Ф. Кашапова “Уйныйк әле, балалар”
10. Г.Ә. Нәбиуллина, Л.Г. Гыйләжәва “Балалар дөнъясы”

Пронумеровано, прошнуровано и скреплено печатью
(восемь) листов
Заведующий МБДОУ Байрякинский детский сад «Алсу»

Г.Н. Фатхиева

(1) ...	(2) ...
(3) ...	(4) ...
(5) ...	(6) ...